

ร สกิตอยู่ในหทัยราษฎร์

ฉบับที่ 7 (เดือนตุลาคม 2559 - มีนาคม 2560)

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพว.)

FRIENDSHIP

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) ขอน้อมเกล้าฯ ถวายความอาลัยอย่างสุดซึ้ง ต่อกองเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พุทธทรงเป็นมิ่งขวัญล้นเกล้าล้นกระหม่อมของปวงชนชาวไทย และเป็นศูนย์รวมดวงใจทุกดวงในชาติด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

สำหรับผมกับบทบาทใหม่ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) ดร.สุวิทย์ มิตรชอบ ผู้น้อมนำหลักปรัชญา และพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต และนำมาเป็นหลักในการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในมิติเศรษฐกิจสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

เมื่อปี 2548 สพพ. ได้รับการสถาปนาเป็นหน่วยงานรัฐบาลประเภทองค์การมหาชน ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีบทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบเงินกู้เงินช่วยเหลือเงินให้เปล่า รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และระดับทวิภาคีแก่ประเทศเพื่อนบ้านใน 4 ประเทศ คือ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา เวียดนาม (CLMV) ต่อมาปี 2556 ได้ขยายกรอบความร่วมมือไปสู่อีก 3 ประเทศ คือ ภูฏาน ศรีลังกา และติมอร์-เลสเต (BST) ทั้งนี้ การให้ความร่วมมือทางการเงินและทางวิชาการ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุน ให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะประโยชน์ทางการค้า การท่องเที่ยว และการลงทุนระหว่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับมหภาค ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายหรือยุทธศาสตร์ของรัฐบาล เพื่อให้เกิดความผาสุกและความมั่นคงในภูมิภาค เราเป็นองค์การมหาชนที่ทำหน้าที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจ และความไว้วางใจของประเทศเพื่อนบ้านที่มีต่อประเทศไทย สนับสนุนส่งเสริมการขยายตัวในด้านการค้า อุตสาหกรรม การขนส่ง และการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน ให้มีการเชื่อมโยงการเดินทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยว และยกระดับการพัฒนาให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีความทัดเทียมกัน

ในปีนี้ สพพ. ครบรอบ 12 ปี ดร.สุวิทย์ กล่าวว่า ความร่วมมือและการช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการ โดยรับการสนับสนุนจากรัฐบาล ทั้งกระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่ประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงการส่งเสริมให้ที่ปรึกษา/ผู้รับเหมา/ผู้ขายสินค้า ซึ่งเป็นภาคเอกชนไทย เข้าไปมีบทบาทในประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น เน้นสร้างเครือข่ายการเชื่อมโยงระบบคมนาคมระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกเปิดประตูการค้าการท่องเที่ยวบริเวณชายแดนให้มีมูลค่าเติบโตสูงขึ้น โดยเฉพาะใน 4 ประเทศ CLMV ซึ่งถ้ารวมประชากรแล้วราว 235 ล้านคน นับเป็นตลาดที่ใหญ่ มีเศรษฐกิจต่อเนื่องและยังมีแร่ธาตุทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ รวมทั้งมีค่าจ้างแรงงานไม่สูงนัก ซึ่งในอนาคตคงต้องขยายความร่วมมือไปยังอีกหลายประเทศ เช่น ไทย-เวียดนาม-จีน, ไทย-เมียนมา-อินเดีย เพื่อขยายโอกาสให้ภาคเอกชนของไทยและภูมิภาคให้มีการลงทุนในการทำธุรกิจระหว่างกัน

มากขึ้น ขณะเดียวกันก็จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในภูมิภาคให้ดีขึ้นด้วย

นับถึงปัจจุบัน สพพ. ได้ดำเนินโครงการให้ความร่วมมือทางการเงินจำนวน 23 โครงการ วงเงิน 15,466.28 ล้านบาท โครงการให้ความร่วมมือทางวิชาการ จำนวน 16 โครงการ วงเงิน 244 ล้านบาท และโครงการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ประเทศเพื่อนบ้านจำนวน 378 คน ใน 31 โครงการ วงเงิน 18.11 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 70 โครงการ ในวงเงิน 15,728.39 ล้านบาท

สำหรับโครงการทางการเงินที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน เช่น โครงการปรับปรุงและก่อสร้างถนนช่วงบ้านฮวก (จ.พะเยา)-เมืองคอบ-เมืองเชียงฮ่อน และเมืองคอบ-บ้านปากคอบ-บ้านกอนตัน สปป.ลาว 1,390 ล้านบาท โครงการก่อสร้างถนนจากเมืองหงสา-บ้านเชียงแมน (เมืองจอมเพชร แขวงหลวงพระบาง) สปป.ลาว 1,977 ล้านบาท โครงการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรสตึงบ (บ้านหนองเอี่ยน-สตึงบ) จ.สระแก้ว และถนนเชื่อมไปยังถนนหมายเลข 5 จ.บันเตียเมียนเจย กัมพูชา 928.11 ล้านบาท และโครงการพัฒนาระบบประปา 5 เมือง 310 ล้านบาท ซึ่งเป็นงานก่อสร้างโรงกรองน้ำและท่อน้ำส่ง-จ่ายน้ำทางตอนเหนือ-กลาง-ใต้ ของ สปป.ลาว ได้แก่ เมืองแบง แขวงอุดมไซ เมืองคอบ แขวงไชยบุรี เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว เมืองไซบูลี แขวงสะหวันนะเขต และเมืองโขง แขวงจำปาสัก

ดร.สุวิทย์ มิตรชอบ มองผลกระทบต่อการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านจากสภาพเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มชะลอตัว ในขณะที่ไทยมีขีดความสามารถที่ค่อนข้างพร้อม การค้าขาย การขนส่ง (Cross Border Transportation) เชื่อมโยงทุกประเทศ ตามแนวชายแดนมีมูลค่าราว 2-3 แสนล้านบาท ซึ่งยังไม่รวมกลุ่มพลังงาน และอุตสาหกรรมที่นำลงทุนสำหรับการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและแรงงานฝีมือในประเทศเพื่อนบ้านยังขาดอยู่ ไทยจึงควรยกระดับขีดความสามารถในฐานะ Development Partner ในการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการพัฒนาทั้ง hardware คือ

โครงสร้างพื้นฐาน software คือ องค์ความรู้ และ humanware คือ แรงงานที่มีทักษะความสามารถ เพื่อให้ไทยและภูมิภาคสามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศให้มากขึ้น

ในปี 2560 สพพ. มุ่งให้ความสำคัญเชิงนโยบายในการพัฒนาและขับเคลื่อนเส้นทางการเชื่อมโยงการค้า การท่องเที่ยว รวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกทิศทาง ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน **‘คงไม่มีประเทศใดประเทศหนึ่งเติบโตได้ถ้าเราไม่ช่วยกันขับเคลื่อนไปด้วยกัน’** และเพื่อให้การคมนาคมมีความสะดวก สพพ. ได้สำรวจศักยภาพและเตรียมพัฒนาเส้นทาง R12 นครพนม (ไทย) - ท่าแขก/นาผา (สปป.ลาว) - จาลอ/ฮานอย (เวียดนาม) ระยะทาง 840 กิโลเมตร ซึ่งมีสภาพถนนโดยรวมดีกว่าและมีระยะทางสั้นกว่าค่าขนส่งต่ำกว่า และใช้เวลาการขนส่งน้อยกว่าเมื่อเทียบกับเส้นทาง R9 ซึ่งเป็นเส้นทางที่รถขนส่งสินค้านิยมใช้กันมาก จึงมีโอกาสสูงที่จะเป็นจุดเชื่อมต่อของแหล่งท่องเที่ยวและสินค้าไทยที่จะเป็นที่ยอมรับของชาวเวียดนาม รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานที่จะตามมา เช่น เชื้อเพลิงไฟฟ้า ซีเมนต์ ท่าเรือ อื่นๆ ที่สำคัญต่อนักลงทุน ซึ่งโครงการ (R11) ช่วงครกข้าวตอก-บ้านโนนสะหวาน-सानะคาม-บ้านวัง-บ้านน้ำสัง สปป.ลาว ระยะทางประมาณ 151 กิโลเมตร วงเงิน 1,700 ล้านบาท ก็เป็นอีกโครงการหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งภายใต้แนวระเบียงเศรษฐกิจเชียงใหม่-เวียงจันทน์ (Chiangmai-Vientiane Economic Corridor: CVEC) เช่นกัน

แต่อีกด้านหนึ่งที่ ดร.ชูวิทย์ ก็ได้รื้อฟื้นนำมาเป็นแนวคิด แม้จะเป็นเพียงปัจจัยภายนอก ซึ่งก็คือหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ใน **‘หลัก 3 ท่วง 2 เงื่อนไข’** เพื่อพัฒนาไปสู่ความ ‘พอประมาณ’ การ ‘มีเหตุผล’ ต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจะรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ เป็น ‘ภูมิคุ้มกันที่ดี’ ในตัวเอง ซึ่ง ดร.ชูวิทย์ นำเงื่อนไขความรู้ทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ภาษา ของประเทศเพื่อนบ้าน คู่กับเงื่อนไขคุณธรรมที่มาพัฒนาชีวิตตนเองและเพื่อนบ้าน ส่งเสริมความ

มั่นคงและการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง โดยการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนสังคม วัฒนธรรม/วิถีชีวิต ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เปลี่ยนแปลงให้ความรู้และเทคโนโลยีในทุกด้าน โดยรวบรวมและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากผู้รู้ทั้งในเรื่องของการบริหารจัดการ ถนน รถไฟ สนามบิน ไฟฟ้า ประปา สิ่งแวดล้อมที่อยู่ในพื้นที่ และเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน การถ่ายทอดองค์ความรู้ในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด หรือแต่ละประเทศที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านที่แตกต่างกันในพื้นที่

การมองปัญหาสังคมและความต้องการของชุมชนเป็นองค์รวมที่จะเห็นแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง การพัฒนาประเทศก็ต้องสร้างพื้นฐานการมีส่วนร่วมและการเปิดโอกาส เพื่อให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ รวมถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนระหว่างสองประเทศ เช่น โครงการความร่วมมือเพื่อยกระดับการให้บริการของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ เมียนมา เพื่อให้บริการทางการแพทย์ของศูนย์บริการโลหิต สามารถออกหน่วยในการรับบริจาคโลหิตได้ โครงการสวมหมวกใส่รองให้ภูเขาหัวโล้น ในพื้นที่บ้านป่าเลหวหลวง อ.สันติสุข จ.น่าน แนวคิดการสร้างคน สร้างป่า สร้างรายได้ จากศาสตร์พระราชา โครงการเพาะปลูกพืชสวนครัวในพื้นที่ทำการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ใน ARMU School เมียนมา เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา ‘ต้นแบบ’ ดำเนินไปพร้อมการมีส่วนร่วมของทุกภาคเครือข่ายทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ภาคประชาชนช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่ ภารกิจของ สพพ. ผลักดันให้โครงการต่างๆ เกิดความสมดุลในมิติต่างๆ การรับฟังความคิดเห็นและเปิดเวทีการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนทำให้ทีมบริหารมีแนวความคิดนวัตกรรมต่อยอด

โครงการปรับปรุงและก่อสร้างถนนช่วง

บ้านฮวก (จ.พะเยา) – เมืองคอบ – เมืองเชียงฮอน และเมืองคอบ – บ้านปากคอบ – บ้านกอนตัน สปป.ลาว

จังหวัดพะเยาเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับแขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) รวมระยะทางแนวชายแดนติดต่อกันประมาณ 36 กม. สภาพพื้นที่ชายแดนส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีช่องทางธรรมชาติที่เหมาะสมกับการค้าขายแดนซึ่งเป็นช่องทางที่ประชาชนทั้งสองประเทศใช้เป็นเส้นทางสัญจรเข้า-ออก คือ “ก๊วกหก” บริเวณบ้านฮวก ต.ภูซาง อ.ภูซาง จ.พะเยา

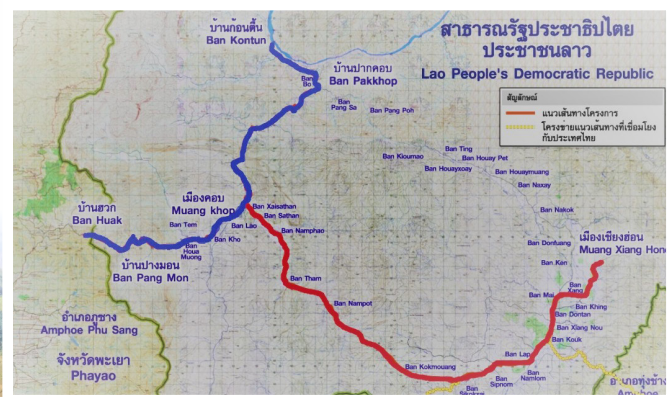
เมื่อปี พ.ศ. 2537 ได้มีการเปิดจุดผ่อนปรนชายแดนที่ก๊วกหก บ้านฮวก เพื่อให้ประชาชนทั้งสองประเทศได้ติดต่อสื่อสารทำการค้าต่อกัน จุดผ่อนปรนบ้านฮวกถือเป็นจุดทำการค้าชายแดนที่สำคัญในขณะนั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการยกระดับจุดผ่อนปรน “บ้านฮวก” อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ให้เป็น “จุดผ่านแดนถาวร” และคาดว่าจะยกระดับที่กล่าวจะเป็นการพัฒนาด้านชายแดนเพื่อการท่องเที่ยว การค้า และการลงทุน เนื่องจากเป็นเส้นทางที่สามารถเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยทางภาคเหนือ เช่น จังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย กับเมืองที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และการลงทุนทางตอนเหนือของ สปป.ลาว โดยเฉพาะเมืองหลวงพระบาง แขวงหลวงพระบาง และเมืองหงสา แขวงไชยบุรี ซึ่งเป็นที่มาของการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ โดย สฟพ. สนับสนุนการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการปรับปรุงและก่อสร้างถนนช่วงบ้านฮวก (จ.พะเยา) – เมืองคอบ – เมืองเชียงฮอน และเมืองคอบ – บ้านปากคอบ – บ้านกอนตัน สปป.ลาว เมื่อวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2555 จากผลการศึกษาที่กล่าว พบว่า หากโครงการดำเนินการแล้วเสร็จ จะให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดประโยชน์และกระตุ้นการพัฒนาในด้านต่างๆ ของทั้งสองประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว การค้าชายแดน สามารถสร้างรายได้ให้คนในชุมชนกว่าปีละ 800 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังช่วยประหยัด

เวลาการเดินทางมากขึ้นประมาณ 1-2 ชั่วโมง และเป็นจุดเชื่อมโยงไปยังเมืองที่สำคัญต่างๆ ใน สปป. ลาว เวียดนาม และจีน ดังนี้

1. จากด่านบ้านฮวก ผ่านไปยังเมืองเชียงฮอน เมืองเงิน เมืองหงสา ไปยังหลวงพระบาง (ผ่านถนนเส้นหงสา – เชียงแมน ซึ่ง สฟพ. อยู่ระหว่างการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน)
2. จากด่านบ้านฮวก ผ่านเมืองปากคอบ เมืองปากทา ไปยังเมืองห้วยทราย บนถนนสาย R3
3. จากด่านบ้านฮวก ไปยังเมืองเชียงฮอน เมืองปากแบ่ง ผ่านถนนเส้นห้วยโกน - ปากแบ่ง ที่ สฟพ. ให้ความสนับสนุนไปก่อนหน้านี้ และใช้ถนนหมายเลข 3 และ 4 ไปยังเมืองเดียนเบียนฟู ประเทศเวียดนาม และเมืองคุนหมิง ประเทศจีน

นอกจากนี้ ยังมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม สร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสองประเทศ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศตามแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น ภูชี้ฟ้า น้ำตกห้วยโป่งผา และอุทยานแห่งชาติภูซาง ประเทศไทย และพระธาตุเชียงลม น้ำตกตาดเจ้า แหวงไชยบุรี สปป.ลาว เป็นต้น

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น สฟพ. จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้ความช่วยเหลือทางการเงินโครงการที่กล่าว และลงนามในสัญญาเงินกู้ เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2556 วงเงินโครงการ 1,390 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินกู้ร้อยละ 80 และเงินให้เปล่าร้อยละ 20 โดยปรับปรุงและก่อสร้างถนนในโครงการที่กล่าวเป็นระยะทางรวมทั้งสิ้นประมาณ 110 กิโลเมตร ซึ่งขณะนี้โครงการดำเนินการไปแล้วกว่าร้อยละ 90 (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2559) และคาดว่าจะโครงการจะแล้วเสร็จในช่วงเดือนมิถุนายน 2560

สพว. เข้าเยี่ยมคารวะ H.E. Januario da Costa, Vice Minister of Public Works, Transport and Communications และร่วมประชุม กับ Ministry of Finance และ Ministry of Planning and Strategic Investment ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์ - เลสเต สำหรับ การจัดทำแนวทางความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ในฐานะหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ณ กรุงดิลี สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยติมอร์ - เลสเต ระหว่างวันที่ 11 - 12 ตุลาคม 2559

ดร.ชูวิทย์ มิตรชอบ รองผู้อำนวยการ สพว. เข้าเยี่ยมคารวะ H.E. Dorji Choden รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ H.E. Dasho Nim Dorji ปลัดกระทรวงการคลัง Mr. Pasang Dorji ปลัดกรุงเทพมหานคร แห่งราชอาณาจักรภูฏาน โดยได้หารือแนวทางความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลภูฏาน ณ กรุงทิมพู ราชอาณาจักรภูฏาน ระหว่างวันที่ 18 - 22 ตุลาคม 2559

การประชุม 4 ฝ่าย ระหว่าง The Export-Import Bank of China (CEXIM), Economic Development Cooperation Fund (EDCF), Japan International Cooperation Agency (JICA) และ Neighbouring Countries Economic Development Cooperation Agency (Public Organization) (NEDA) ครั้งที่ 6 ในหัวข้อ “Roles of Development Partners in Southeast Asia for Sustainable Development and Inclusive Growth” เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคร่วมกัน ณ โรงแรมเลอเมอริเดียน จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559

นายพีรเมศร์ วุฒิสเรนติรักษ์ รองผู้อำนวยการ สพว. เข้าร่วมประชุมกับ กรมข้าวทาง กระทรวงโยธาธิการและขนส่ง สปป.ลาว ในการติดตามความก้าวหน้า และสำรวจพื้นที่โครงการก่อสร้างถนนจากเมืองหงสา - บ้านเชียงแมน (เมืองจอมเพชร แขวงหลวงพระบาง) สปป.ลาว ณ แขวงไซยะบูลี และแขวงหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระหว่างวันที่ 6 - 8 ธันวาคม 2559

สพว. จัดถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ประเทศเพื่อนบ้าน ในหลักสูตร “Project Risk Management in Infrastructure Projects 2016” ณ โรงแรมอมารา กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 19 - 24 ธันวาคม 2559

ท่านบุนจัน สันทะวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง สปป.ลาว และนายเนวิน สิ้นสิริ ผู้อำนวยการ สพว. ร่วมเป็นประธานในพิธีส่งมอบและเปิดโครงการพัฒนาระบบประปา 5 เมืองของ สปป.ลาว ณ เมืองไซยะบูลี แขวงสะหวันเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 ซึ่งโครงการนี้เป็นความร่วมมือทางการเงินระหว่างรัฐบาลไทย และรัฐบาล สปป.ลาว สำหรับการก่อสร้างโรงผลิตน้ำประปา ระบบการจัดการน้ำดิบ และระบบส่งจ่ายน้ำประปา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในวงเงิน 310 ล้านบาท

เชื่อนั้นสำคัญไฉน?

จุดเริ่มต้นการค้นหาคำความหมายของนักเดินทางท่องเที่ยว เพื่อพาพวงไปในโลกกว้างส่วนใหญ่ มักมีที่มาจากความสงสัยในชื่อบ้านนามเมือง เพราะสิ่งเหล่านี้คงสะท้อนความเป็นมาและเป็นไป อีกทั้งยังแฝงเคลือบด้วยเสน่ห์มากมายแห่งทัศนคติที่อยู่รายล้อมให้ได้พิจารณาอย่างไม่รู้จบและรู้เห็น้อยกันเลย

กรณีดังกล่าวนี้ ดูจะสอดคล้องได้ดีกับ วิถีความเป็นมาและเป็นไปของศรีลังกา ซึ่งสามารถสืบย้อนเรื่องราวไปได้ไกลถึงยุคก่อนประวัติศาสตร์นานกว่า 5 แสนปี หรืออย่างน้อยก็ยาวนานกว่า 1.25 แสนปี หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งมีหลักฐานปรากฏการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในดินแดนแห่งนี้มาตั้งแต่ยุค Paleolithic และยุค Mesolithic โล่เรียงสู่ยุคโลหะที่ยาวนานในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ

ความเก่าคร่ำของดินแดนแห่งนี้ ดำเนินไปพร้อมกับคำกล่าวขานเรียกนามที่แตกต่างกันไปในแต่ละยุคสมัย และจากการจดบันทึกของผู้ผ่านทางที่มีมาอย่างหลากหลายชาติพันธุ์ และจากอารยธรรมที่มีจุดหมายและเริ่มต้นมาจากดินแดนที่ไกลออกไป

ชื่อเสียงเรียงนามที่ ดินแดนแห่งนี้ได้รับการจดจำมีอยู่มากมายหลากหลายชื่อ แต่ที่คุ้นเคยและมีรากฐาน นับถอยหลังกลับไปได้ไกลนับพันปี ก็คงต้องเริ่มจาก “ลังกาหรือลังกา” ที่ปรากฏอยู่และเกี่ยวเนื่องอยู่ในมหากาพย์ รามายณะของอินเดีย

หากพิจารณาโดยรากศัพท์จากที่มาของคำว่า Lanka ซึ่งเชื่อว่าเป็นคำศัพท์จากกลุ่มภาษา Austro-Asiatic แล้ว ลังกา หมายถึงภูมิประเทศทั่วไปที่เป็นเกาะ ซึ่งดูเหมือนว่าคำว่า Lanka นี้ จะไม่ได้มีใช้เฉพาะในศรีลังกาเท่านั้น หากแต่ชนพื้นถิ่นในหมู่เกาะใหญ่น้อยในมหาสมุทรอินเดียและบางส่วนของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ได้รับอิทธิพลทางภาษา มาใช้เป็นสร้อยคำเรียกขานดินแดนของพวกเขาอยู่ไม่น้อยเช่นกัน

แต่สำหรับนักเดินทางสำรวจจากแดนไกล ดินแดนแห่งนี้ได้รับการเรียกขานด้วยชื่ออื่นๆ โดยนักภูมิศาสตร์ ชาวกรีก ระบุถึงดินแดนแห่ง

นี้ด้วยคำว่า Taprobane หรือ Taprobana เพื่อระบุถึง อาณาจักร Tambapanni หรือ Thambapanni ซึ่งเป็นราชอาณาจักรแรกๆ ที่ได้สถาปนาอาณาจักรปกครองขึ้นในศรีลังกาในช่วง 543 ก่อนคริสตกาล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งร่วมสมัยพุทธกาลก็ได้

การดำรงอยู่ของอาณาจักร Tambapanni หรือ Thambapanni แห่งนี้ ได้รับการจารึกเป็นหลักฐานปรากฏเป็นส่วนหนึ่งในศิลาจารึกของอโศกมหาราชซึ่งระบุว่า พุทธศาสนาได้จำเริญอยู่ในดินแดนแห่งนี้ด้วย

มรดกทางวัฒนธรรมจากชื่อ Taprobana ของชาวกรีกยังมีนัยแฝงไปสู่การอ้างอิงถึงเทพปรณัมของฮินดู (Tribhuvana) ซึ่งดูจะสอดคล้องกับแนวความคิดแบบเทพปรณัมของชาวกรีกที่แวดล้อมด้วยเหล่าเทพเทพมากมายที่น่าสนใจ

สะท้อนผ่านผลงานทั้งในบทกวีและวรรณกรรมในยุคต่อมาเมื่อ Luis de Camoes มหากวีแห่งศตวรรษที่ 16 ชาวโปรตุเกส ระบุถึงดินแดนแห่งนี้ใน Os Lusíadas (going beyond Taprobana) และส่งผ่านแรงบันดาลใจข้ามศตวรรษไปสู่งานชิ้นเอก Paradise Lost ของ John Milton ในศตวรรษที่ 17 หรือแม้แต่ Miguel de Cervantes ก็ได้ระบุถึงดินแดนที่น่าประทับใจในนาม Taprobana นี้ไว้ในผลงานชิ้นเยี่ยม Don Quixote ของเขาด้วย

ขณะที่ชาวอาหรับที่เดินทางตามเส้นทางสายไหม (sea silk route) มาเยือนดินแดนแห่งนี้ เรียกดินแดนในมหาสมุทรอินเดียแห่งนี้ว่า Serendib ซึ่งปรากฏเป็นคำศัพท์ (serendip) ทั้งในภาษาเปอร์เซียและอูรดู (Persian and Urdu) และเป็นรากศัพท์ต้นทางของคำว่า serendipity

ที่หมายถึงการค้นพบความงามและสิ่งมีค่าโดยบังเอิญอย่างไม่คาดคิดมาก่อน ที่สื่อแสดงและสะท้อนทัศนคติของนักเดินทางจากโลกอาหรับที่แวะพักบนดินแดนแห่งนี้ แม้จะมีจุดหมายปลายทางอยู่แสนไกลอีกซีกโลกหนึ่งได้เป็นอย่างดี

ความอุดมสมบูรณ์มั่งคั่งของศรีลังกาในห้วงยามนั้น นอกจากจะก่อให้เกิดภาพความประทับใจและการเล็งเห็นถึงโอกาสในการค้าของผู้ผ่านทางแล้ว ความเป็นไปของศรีลังกายังได้รับการบันทึกในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งในเทพนิยายเปอร์เซียภายใต้ชื่อ The Three Princes of Serendip ที่ปรากฏอยู่เป็นส่วนหนึ่งในหนังสือ 1,001 ราตรี (The Book of One Thousand and One Nights) ด้วย

เรื่องราวของ serendib ในมิติที่ว่านี้สะท้อนให้เห็นว่าแม้จะมีภูมิประเทศเป็นเกาะแต่ศรีลังกาไม่ได้ถูกจำกัดให้ขาดการติดต่อกับโลกภายนอก หากในความเป็นจริงนี่คือดินแดนที่เต็มไปด้วยยาคันตูกะจากต่างแดนที่มายั่วยวนด้วยวัตถุประสงค์ต่างๆ มากมาย

นักประวัติศาสตร์ชาวโรมัน เรียกดินแดนแห่งนี้ว่า Serandivis ขณะที่นักเดินเรือจากยุโรปส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากภากษะดิน Selan และ Sielan ก่อนที่จะแผลงไปเป็น Ceilao ในภาษาโปรตุเกส เมื่อพวกเขาเดินทางมาถึงดินแดนแห่งนี้ในช่วงปี 1505

ขณะที่นักเดินทางจากยุโรปชาติอื่นๆ เรียกขานดินแดนนี้ด้วยสำเนียงและเสียงที่แตกต่างกันออกไปเป็น Ceilan (สเปน) Selon (ฝรั่งเศส) Zeilan (ดัตช์) รวมถึง Seylon และ Ceylon ในภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นชื่อเรียกดินแดนภายใต้การปกครองของอังกฤษแห่งนี้อย่างสม่ำเสมอ

ไม่เฉพาะนักเดินทางจากซีกโลกตะวันตกเท่านั้น ที่ได้มาแวะเวียนผ่านทางเข้าออกศรีลังกาเพื่อดำเนินกิจกรรมการค้าบนเส้นทางสายไหมที่รุ่งเรืองนี้ หากแต่นักเดินทางจากตะวันออกไกล โดยเฉพาะจากจีนก็เดินทางมาเยือนถิ่นดินแดนแห่งนี้ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าชาติอื่นๆ

ชาวจีนเรียกขานดินแดนแห่งนี้ว่า Pa-Outchow หรือเกาะแห่ง

อัญมณี ซึ่งต่อมาทำให้ดินแดนแห่งนี้ได้รับการกล่าวถึงประหนึ่งไข่มุกแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Pearl of the Indian Ocean) และเป็นส่วนหนึ่งภายใต้พื้นที่ยุทธศาสตร์ของจีนว่าด้วย String of Pearl ในปัจจุบันอีกด้วย

แม้ศรีลังกาจะมีชื่อเรียกขานผ่านมามากมายหลายชื่อทั้งอย่างเป็นทางการ หรือแบบที่จำกัดอยู่เฉพาะชนบางกลุ่ม แต่ร่องรอยแห่งความรุ่งเรืองในอดีตที่ทั้งชาวกรีกจากซีกโลกตะวันตกและชาวจีนจากฝั่งผากตะวันออกได้สะท้อนผ่านการเรียกขานดินแดนแห่งนี้เหมือนกัน ภายใต้ชื่อ เกาะแห่งการบ่มเพาะ (Island of Teaching) จากผลที่มีผู้คนมากมายเดินทางเข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนาในดินแดนแห่งนี้ เป็นประจักษ์พยานที่บ่งบอกความเป็นไปแห่งยุคสมัยที่ศาสนาพุทธจำเริญเฟื่องฟูอยู่ในดินแดนแห่งนี้ได้เป็นอย่างดี

ชื่อเรียกขานนามแห่งเมืองของศรีลังกา ที่อุดมไปด้วยความหมายหลากหลายมิติและดำเนินผ่านกาลเวลาเช่นนี้ ย่อมสะท้อนความเป็นไปของดินแดนที่เต็มไปด้วยปรากฏการณ์ที่สลับซับซ้อนอยู่ไม่น้อย

หวังเพียงแต่ว่าผู้ที่จะนำพาศรีลังกาไปจากนี้ จะสามารถนำคุณค่าความหมายจากนามเรียกขานเหล่านี้ ผ่าข้ามมายาคติที่เป็นปัจจัยและต้นทางของปมเงื่อนไขความขัดแย้งไปได้ด้วยดี พร้อมกับการอนาคตใหม่ให้กับดินแดนแห่งนี้จะ

นาฏนภางค์ ดำรงสุนทรชัย
อัครราชทูตที่ปรึกษา
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคลัมโบ ศรีลังกา

เปิดประตูสู่ประชาคมอาเซียน ตอน GMS-CBTA

ระเบียงเศรษฐกิจอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS Economic Corridors) เป็นโครงข่ายเส้นทางคมนาคมโครงข่ายหนึ่งที่มีความสำคัญในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งเชื่อมโยงเมืองสำคัญใน 6 ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ประกอบด้วย ไทย จีน เวียดนาม กัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมา มีภูมิศาสตร์ที่ได้เปรียบในฐานะที่เป็นจุดศูนย์กลางสามารถเชื่อมโยงไปสู่ภูมิภาคเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีเส้นทางหลัก 3 เส้นทาง ประกอบด้วย

1. เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือใต้ (North - South Economic Corridor: NSEC)

เชื่อมโยงระหว่างไทย สปป.ลาว เมียนมา และจีน โดยในเส้นทางดังกล่าว สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ สปป.ลาว ในการพัฒนาโครงการก่อสร้างเส้นทางเชียงราย-คุนหมิง (R3) ผ่าน สปป.ลาว ช่วงเมืองบ่อแก้ว แขวงห้วยทราย-เมืองหลวงน้ำทา ระยะทาง 84.77 กิโลเมตร

2. เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East - West Economic Corridor: EWEC)

เชื่อมโยงมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย (ทะเลอันดามัน) เริ่มต้นจากท่าเรือดานัง เวียดนาม (Da Nang Port) ผ่านลาว-ไทย-ไปท่าเรือมาเลาะโย เมียนมา (Mawlamyine Port) โดยในเส้นทางดังกล่าว สพพ. ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เมียนมาในการพัฒนาโครงการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่าง ไทย - เมียนมา จากเมียวดี - เชิงเขาตะนาวศรี ระยะทาง 17.35 กิโลเมตร

3. เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor : SEC)

เชื่อมโยงเมียนมา - ไทย - กัมพูชา - เวียดนาม โดย สพพ. กำลังให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กัมพูชาในการพัฒนาด่านศุลกากรที่สตึงบท จังหวัดปอยเปต ซึ่งอยู่บนเส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจที่กล่าว

นอกเหนือจากการเชื่อมโยงทางโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าว ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงทางกายภาพ (Hardware Connectivity) แล้ว การเชื่อมโยงทางการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศมีประเด็นของการข้ามแดน และกฎระเบียบข้อบังคับในการคมนาคมขนส่งผ่านแดนของแต่ละประเทศนั้นมีความแตกต่างกัน การเชื่อมโยงทางกฎระเบียบ (Software Connectivity) จึงมีบทบาทที่สำคัญไม่น้อยไปกว่ากันในการอำนวยความสะดวกรวดเร็วและลดระเบียบขั้นตอนพิธีการขนส่ง ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region Cross Border Transport Agreement : GMS CBTA) จึงเป็นมาตรการเชื่อมโยงทางกฎระเบียบที่สำคัญในการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร มีจุดเริ่มต้นจากการลงนามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างประเทศสมาชิก 3 ประเทศแรก ประกอบด้วย ไทย - สปป.ลาว - เวียดนาม เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2542 และต่อมาประเทศกัมพูชา เมียนมา และจีน ได้เข้าร่วมในภายหลัง และเปลี่ยนชื่อเป็นความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

หลักการของ GMS CBTA ประกอบด้วย (1) การอำนวยความสะดวกในการข้ามแดนของยานพาหนะ บุคคล และสินค้าระหว่างประเทศสมาชิก GMS (2) การยกเลิกการถ่ายลำ (Transshipment) หรือการเปลี่ยนยานพาหนะในการขนส่งสินค้า ณ จุดผ่านแดน ซึ่งทำให้ลดต้นทุนและระยะเวลาในการขนส่ง (3) การลดระยะเวลาในการผ่านแดน โดยวิธีการตรวจแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (Single Stop Inspection: SSI) ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลสำหรับการตรวจปล่อย อาทิ ข้อมูลศุลกากร ข้อมูลตรวจคนเข้าเมือง และข้อมูลการตรวจสอบความปลอดภัยและมาตรฐานสินค้า (4) การเพิ่มจำนวนจุดตรวจ (Checkpoints) ที่รองรับการดำเนินงาน CBTA

ความคืบหน้าล่าสุดของ GMS CBTA รัฐมนตรีประจำแผนงาน GMS ได้รับทราบเริ่มการดำเนินงานนำร่องตามความตกลง GMS CBTA ในวันที่ 1 มกราคม 2560 และการเริ่มดำเนินงานตามความตกลง GMS CBTA อย่างเต็มรูปแบบ (Full Implementation) ในปี 2562 โดยฝ่ายไทยมีความพยายามในการปฏิบัติตามการตรวจแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (SSI) ในเขตพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (Common Control Area: CCA) กับ สปป.ลาว บริเวณมุกดาหาร - สะหวั่นะเขต ซึ่งคาดว่าจะสามารถเริ่มดำเนินการในปี 2560 นอกจากนี้ ยังได้เห็นพ้องร่วมกับกัมพูชาเพื่อเพิ่มโควตาการเดินรถระหว่างกันจาก 40 คันเป็น 150 คัน รวมทั้ง มีความร่วมมือกับเมียนมาในการออกใบอนุญาตการเดินรถระหว่างกันภายในปี 2560

ในส่วนของ สพพ. ที่มีบทบาทการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner) ในอนุภูมิภาค อยู่ระหว่างดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กัมพูชาในโครงการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรสตึงบทและถนนเชื่อมโยงไปยังถนนหมายเลข 5 กัมพูชา ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเป็นปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) ให้เกิดความเชื่อมโยงทางกฎระเบียบตามความตกลง GMS CBTA โดยการก่อสร้างอาคาร ณ ที่ทำการจุดผ่านแดนถาวรสตึงบท ประกอบด้วย อาคารสำนักงานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่องตรวจสินค้าขาออกและขาเข้า อาคารสำหรับพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (CCA) อาคารตรวจสินค้า สถานีขนถ่ายสินค้าและลานกองเก็บ และที่พักเจ้าหน้าที่ รวมถึงการก่อสร้างถนนจากจุดผ่านแดนเชื่อมกับถนนหมายเลข 5 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งบนเส้นทางตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (SEC)

หากการดำเนินการตามความตกลง GMS CBTA บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ จะส่งผลให้ไทยและประเทศสมาชิก GMS มีต้นทุนและระยะเวลาในการขนส่งที่ลดลง สนับสนุนระบบห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในอนุภูมิภาค เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวให้แก่ประเทศสมาชิก GMS โดยไทยจะกลายเป็นจุดศูนย์กลาง (Hub) ด้านการคมนาคมขนส่งในภูมิภาค สามารถเป็นสะพานเชื่อมจีนลงใต้ไปยังมาเลเซีย - สิงคโปร์ และในแนวตะวันออก - ตะวันตก เชื่อมโยงมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย (ทะเลอันดามัน)

แหล่งอ้างอิง : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
: ธนาคารพัฒนาเอเชีย

123

เรียงลำดับจากประเทศที่มี
ขนาดพื้นที่ใหญ่ที่สุดไปหาน้อยที่สุด
ของกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

ชิงรางวัล สำหรับ 20 ท่านแรกที่ตอบถูก

*พร้อมระบุชื่อ-สกุล / เบอร์โทร / ที่อยู่สำหรับจัดส่งของรางวัล

*ส่งคำตอบของคุณมาที่ e-mail : nedapr@neda.or.th

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำวารสารฉบับที่ 7/2560

ที่ปรึกษา

- นายเนวิน สีนสิริ
ผู้อำนวยการ
- ดร.ชูวิทย์ มีตรชอบ
รองผู้อำนวยการ

คณะทำงาน

- นางสาววิภา สีสอด
เจ้าหน้าที่บริหารเงินทุนอาวุโส
- นายมงคล เจริญศรี
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
- นายพัฒนกิจ รัตนมณีบดีเดช
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
- นางสาวชนิตา เกษะกิต
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
- นายพงศ์ธร หนูดำ
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
- นางสาวศรัณย์ศรา อุปัทม์ถาวราน
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
- นายจารุภัทร์ มังคสุด
เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

บรรณาธิการ

- นางสาววัชรีย์ คำพูล
เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

ผู้ผลิต

บริษัท ฮิสลักซ์ จำกัด สดุดีโอ จำกัด

ติดต่อออกของบรรณาธิการ

123 อาคารชั้นกาวเวอร์ส เอ ชั้น 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ +662 617 7676 โทรสาร +662 617 7683 - 4

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพว.)

123 อาคารเซ็นทาวเวอร์ส เอ ชั้น 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ +662 617 7676 โทรสาร +662 671 7683-4

www.neda.or.th